

12 ei faa'iteraa maitai no te faaoroma'i, tera râ, aita vau i ite e, ua faa'ite anei au i te maitai. No reira, ua faaohipa itoito vau i te reira no te hoê ava'e te maoro, e ua bapetizohia oia ».

E puai rahi to te maitai, i roto ihoa râ i te utuafare. Te na ô faahou ra ta'na rata e, « Te tamata nei au ia maitai roa'tu i teie nei no te mea, te faaineine nei maua i te hoê taatiraa hiero i teie matahiti ! »

E ono matahiti i muri a'e ua papa'i mai oia ia'u i te tahi atu rata : « No pii-noa-hia iho nei ta'u tane e ua faataahia ei episekopo [no ta matou paroisa] ».²

VI.

I roto i te mau autaatiraa e i te mau huru e rave rahi o te oraraa, e titauhia ia tatou ia ora e tera e tera taa-ê-raa. Mai te mea e, e mea faufaa, eiaha tatou e huna e aore râ, e faaru'e i to tatou nei taa-ê-raa, oia mau, ei feia pee i te Mesia, e ti'a ia tatou ia ora ma te hau i pihai iho i tera mau taata o te ore e tu'ati nei te mana'o i ni'a i ta tatou mau faufaa e aore râ, o te ore e farii nei i te mau haapiiraa niu no te reira. Te tuu nei te faanahoraa no te faaoraraa a te Metua, ta tatou i ite na roto i te heheuraa, ia tatou i roto i te oraraa tahuti nei i reira e titauhia ai ia tatou ia haapa'o i Ta'na mau fauueraa. O te hereraa atoa ho'i i to tatou mau taata tupu no tera e tera ta'ere, e tera e tera ti'aturiraa, mai Ia'na i aroha mai ia tatou nei. Mai ta te hoê peropheta no te Buka a Moromona i haapii mai, ia haere tatou i mua, ma te « here i te Atua e te taata atoa » (2 Nephi 31:20).

Noa'tu e, e mea fifi mau ia ora i roto i te arepurepuraa e haati nei ia tatou, e mea papû e, ta tatou titauraa rahi roa a'e, o te fauueraa ia a te Faaora ia aroha te tahi i te tahi mai Ia'na i aroha mai ia tatou. Te pure nei au ia maramarama tatou i te reira e ia imi i te rave'a ia haapa'o i te reira i roto i to tatou mau auraa atoa e ta tatou mau ohipa atoa, na roto i te i'oa o Iesu Mesia ra, amene. ■

TE MAU NOTA

1. Thomas S. Monson, « Te here—te tumu o te evanelia », *Liahona*, Me 2014, 91.
2. Rata tei papa'ihia ia Dallin H. Oaks, 23 no tennare 2006, e 30 no atopa 2012.

Na Elder Neil L. Andersen

No te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo

Iosepha Semita

Ua ma'iti Iesu Mesia i te hoê taata mo'a, te hoê taata parau-ti'a, no te arata'i i te Faaho'i-faahou-raa mai i te iraa o Ta'na evanelia. Ua ma'iti Oia ia Iosepha Semita.

I to'na farerei-matamua-raa i te peropheta Ioseph Semita i te 17raa o to'na matahiti, ua pii te hoê melahi ia Iosepha ma to'na i'oa e ua parau atu ia'na e, e ve'a oia, o Moroni, tei tonohia mai mua mai i te aro o te Atua e ohipa ta te Atua na'na ia rave. A feruri na e aha râ te mana'o o Iosepha a parau ai te melahi ia'na « e itehia to'na ra i'oa no te maitai e no te ino i rotopu i te mau fenua, te mau opu, e te mau reo atoa ».¹ Peneia'e no te hitimahuta i roto i te mata o Iosepha Semita i tapiti ai Moroni i te parau e, e parauhia te mea maitai e te mea ino atoa no ni'a ia'na i rotopu i te mau taata atoa.²

Ua tae marû noa mai te mau mea maitai no ni'a ia Iosepha Semita ; te mau parau ino râ ua haamata oioi ia te reira. Ua papa'i Iosepha : « E mea maere roa i te mea e tamaiti itea-orehia e ua riro ia oia... ei taata rahi i tupu ai... te varua hamani ino puai roa e te varua faahapa i ni'a ia'na ».³

A tupu noa'i te here no Iosepha Semita i te rahi, ua tupu atoa ho'i te au ore no'na. I te 38 o to'na matahiti, ua taparahi-pohe-hia oia e te hoê pūpū e 150 taata tei peni i to ratou mau ho'ho'a mata.⁴ Noa'tu ua hope ta'ue noa te oraraa o te Peropheta, te haamata noa ra te parau maitai e te ino no ni'a ia Iosepha.

E ti'a anei ia tatou ia maere i te mau mea ino tei parauhia no'na ? Ua parauhia te aposetolo Paulo ei taata aoaoa e te maamaa.⁵ Ua parauhia to tatou Faaora here, te Tamaiti a te Atua, ei taata aamu e te inu uaina e tei ûruhia e te demoni.⁶

Ua parau te Fatu ia Iosepha no ni'a i to'na hopearaa :

« E ui mai to te mau hopea no te ao nei i to oe i'oa, e e parau amuamu hoi te feia maamaa ia oe, e e faatupu o hade i te riri rahi ia oe ;

A titau noa'i te feia mâ i te aau... te feia paari... e te feia taiata ore hoi, i te mau haamaitairaa i te mau taime atoa i raro a'e i to oe rima ra ».⁷

No te aha te Fatu i faati'a'i i te parau ino ia apee atoa mai i te parau maitai ? Hoê tumu maori râ, na teie pato'iraa i te mau mea a te Atua e faatuu i te turi o te feia imi i raro no te imi i te pahonoraa.⁸

O Iosepha Semita te peropheta no te Faaho'i-faahou-raa mai. Ua haamata ta'na ohipa varua i te fâraa mai te Metua e te Tamaiti, ma te peehia e te mau fâraa e rave rahi o te mau ve'a no te ra'i mai. Ua riro oia ei mauhaa i roto i te rima o te Atua no te faahaereraa mai i te papa'iraa mo'a, te haapiiraa tumu tei mo'e na, e te faaho'i-faahou-raa mai o te autahu'araa. E titau te

faufaa rahi o te ohipa a Iosepha i te tahi mea hau atu i te feruriraa noa ; e titau te reira ia tatou ia « ani i te Atua »⁹ tatou, mai ia Iosepha. E ti'a i te mau uiraa varua ia farii i te mau pahonoraa varua no ô mai i te Atua.

E rave rahi o te feia pato'i i te ohipa no te Faaho'i-faahou-raa mai o te ore roa e ti'aturi nei e, te paraparau nei te mau ve'a no te ra'i i te taata i te fenua nei. Te parau nei ratou e eita roa e nehenehe i te mau api auro ia horo'ahia mai e te hoê melahi e ia iritihia e te mana o te Atua. No taua ti'aturi ore ra i pato'i oioi ai ratou i te iteraa papû a Iosepha, e te vahi oto, te tutava nei te tahi i te haafaufaa ore i te oraraa o te Peropheta ma te parau i te parau haavare no ni'a i to'na huru taata.

E oto ihoa ra tatou ia otohe ana'e te hoê taata i to'na iteraa papu, o ona ho'i tei faahanahana ia Iosepha i te hoê taime e tei faahapa i te Peropheta i muri iho.¹⁰

Ua parau Elder Neal A. Maxwell i te hoê taime, e « Te tuatapaparaa i te aamu o te Ekalesia na roto i te mata o te feia taiva, ua riro ia te reira « mai te uiuiraa ia Iuda no te taa i te huru o Iesu. E faarahi noa te feia taiva i te parau no ratou iho eiaha râ no ni'a i te faanahoraa ta ratou i faaru'e atu ».¹¹

Ua parau Iesu, « E faaora'tu i tei tuhi mai ia outou... e pure hoi i te feia i parau ino mai e tei hamani ino ia outou ».¹² E horo'a na i te maitai i te feia e faahapa nei ia Iosepha Semita, a ite ai tatou i roto i to tatou iho aau e peropheta oia na te Atua ma te farii atoa i te tamahanahanaraa e ua tohuhia teie mau mea atoa e Moroni.

Nahea e ti'a ai ia tatou ia pahono i te hoê taata e imi mau nei i te parau mau e o te pe'ape'a nei i te mau parau ino ta'na e faaroo e aore râ e tai'o no ni'a i te peropheta Iosepha Semita ? Parau papû, e farii tamau noa tatou i te mau uiraa parau ti'a e te mau.

No te mau uiraa no ni'a i te huru o Iosepha, e nehenehe ta tatou e faa'ite i te mau parau a te tauasini taata tei mâtai maitai ia'na e tei horo'a i to ratou ora no te ohipa ta'na i tauturu i te haamau. Ua parau o John Taylor, tei pupuhia e maha taime e te mau taata ino tei taparahi pohe ia Iosepha :

« Te faa'ite papû nei au i mua i te Atua, te mau melahi, e i te mau taata e, e taata maitai [o Iosepha], e te tura, e te viivii ore... [e] to'na huru i te vahi taata ore e i te vahi taata, e ore ia e ti'a ia faainohia—e ua ora oia e ua pohe ei taata mau no te Atua ».¹³

E nehenehe ta tatou e faahaamana'o i te taata e imi mau nei i te parau mau e eita te haamaramaramaraa i ni'a i te itenati e « titi'a » i te parau mau. E ere te tahi mau haamaramaramaraa, noa'tu to ratou huru papû, i te parau mau.

E rave rahi mau matahiti a'enei ua tai'o vau i te hoê papa'iraa i roto i te ve'a *Time* tei faa'ite i te iteraahia te hoê rata, tei mana'ohia e ua papa'ihia e Martin Harris tei ore i tu'ati i te aamu o Iosepha Semita no te iteraahia te mau papaa parau no te Buka a Moromona.¹⁴

Ua faaru'e te tahi mau melo i te Ekalesia no taua parau ra.¹⁵

Te mea oto, ua faaru'e o'io'i noa ratou. I te mau ava'e i muri mai ua ite te mau aivanaa (e ua faa'ite te taata haavare) e, te rata e haavareraa mau ia.¹⁶ E taahia e e uiui paha outou i te mea ta outou e faaroo i te parau apî, eiaha râ outou e feaa i te iteraa papû o te mau peropheta a te Atua.

E nehenehe ta tatou e faahaamana'o i te taata imi e noa'tu e parau mau, e nehenehe te tahi mau parau no ni'a ia Iosepha i te iritihia e i te faaohipahia i rapae atu i to'na vairaa mau.

Ua faahoho'a mai Elder Russell M. Nelson i teie hi'oraa. Ua parau oia : « Te tavini ra vau ei aivanaa no te faatereraa hau no te Fenua Marite i te Pû no te Hi'opo'araa Ma'i i Atlanta, Georgia. I te hoê taime a tia'i ai au i te hoê pereoo uira no te uta ia'u i te tauraa manureva i te hoperaa ta matou mau apooraa, ua taravarava vau i ni'a i te matie ma te fana'o maitai i te mahanahana o te mahana hou a ho'i atu ai i te... to'eto'e no Utaha... I muri iho ua farii au i roto i te vehi rata te hoê hoho'a tei patahia e te hoê taata tei faaohipa i te hoê pata hoho'a na te atea, o te faa'ite ra i to'u taime faafaearaa i ni'a i te matie. I raro a'e i te hoho'a te hoê ia papa'iraa, « Aivanaa a te Hau i te Pû Hi'opo'araa » E mea ti'a te hoho'a, e mea ti'a te papa'iraa, ua faaohipahia râ te parau mau no te faa'ite i te hoê hi'oraa hape ».¹⁷ Eita tatou e faaru'e i te tahi mea ta tatou i ite e parau mau no te tahi mea aita â tatou i taa maitai.

E nehenehe ia tatou ia faahaamana'o i te taata imi e ere ana'e o Iosepha ta te mau melahi i farerei.

Ua papa'i te mau ite no te Buka a Moromona, « Te faa'ite atu nei matou ma te mau parau mau e, i fa maira te hoê melahi a te Atua no te ra'i mai e... ua ite matou i taua mau api ra ».¹⁸ E nehenehe ta tatou e faahiti atoa i te tahi atu mau taata.¹⁹

E ti'a i te taata e imi mau nei ia hi'o i te parareraa o te evanelia tei faaho'i-faahou-hia mai ei hotu no te ohipa a te Fatu na roto i te Peropheta.

Te vai nei i teie nei hau atu i te 29 000 amuiraa e 88 000 misionare e haapii nei i te evanelia na te ao atoa nei. E rave rahi milioni Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei e tutava nei i te pee ia Iesu Mesia, i te ora i te hoê oraraa maitai, i te atuatu i te feia veve, e i te horo'a i to ratou taime e ta ratou mau taleni no te tautururaa ia vetahi ê.

Ua parau Iesu :

« E ore e tia i te raau maitai ia faahotu mai i te huero ino, e ore atoa i te raau ino e faahotu mai i te huero maitai...

« ... E ite hoi outou ia ratou i ta ratou i faahotu mai ».²⁰

E mea papu maitai teie nei mau tatararaa, eiaha râ te taata imi ia ti'aturi

A haapapû i te faaafaro i to outou iho tapo'i hutiraa mata'i ia vai ineine outou no te tauturu ia ratou o te imi nei i te parau mau.

noa i ni'a i te reira no te faaoti i ta'na ma'imiraa i te parau mau.

E ti'a i te taata faaroo tata'itahi ia farii i te hoê haapapûraa varua no te misioni hanahana e te huru o te peropheta Iosepha Semita. E mea mau teie no te mau u'i atoa. E ti'a i te mau uiraa varua ia farii i te mau pahonora a varua no ô mai i te Atua ra.

Tei te pae hitiaa o te râ iho nei au o te Fenua Marite e ua paraparau mai te hoê misionare tahito ia'u no te hoê hoa tei hinaaro i te faaru'e i te Ekalesia no te mau parau ta'na i farii no ni'a i te peropheta Iosepha Semita. Ua aparau raua e rave rahi mau taime, e e au ra te feaa atoa nei teie misionare tahito i muri mai i teie mau aparauraa.

Noa'tu e ua ti'aturi au e e nehe-nehe ia'na ia haapuai i to'na hoa, ua pe'ape'a vau no to'na iteraa papû. E au mau taea'e e au mau tuahine, e ho-ro'a'tu vau i te hoê parau faaararaa ia outou : eita outou e riro ei tautururaa rahi no vetahi ê mai te mea e ere to outou iho faaroo i te mea papû.

Tau hebedoma i ma'iri a'enei ua rave au i te hoê manureva no te tere atu i Amerika Apato'a. Ua faahaere te ihi reva i to matou mata i ni'a i te hoê video no ni'a i te parururaa. Ua faarahia matou e « Eita te reira e tupu, ia taui râ te faito mata'i i roto i te manureva, e matara mai ia te mau tapo'i i ni'a'e i to outou mau parahiraa, e marua mai ia te mau hutiraa mata'i.

Mai te mea e tupu te reira, a toro atu te rima no te huti mai i te hoê tapo'i hutiraa mata'i. A tuu te reira i ni'a i to outou iho e te vaha. A faahee atu te tape'a uaua na ni'a'e i to outou upo'o e a faatano te tapo'i hutiraa mata'i mai te mea e hinaarohia. I muri iho, teie faaararaa : « A haapapû i te faaafaro i to outou iho tapo'i hutiraa mata'i hou a tauturu atu ai ia vetahi ê ».

E rahi noa'tu â te mau mea ino e parauhia no ni'a i te peropheta Iosepha Semita a nuu atu ai tatou i te Tae-piti-raa mai o te Faaora. Eita te mau faahitiraa parau tano ore e te mau haavareraa e iti mai. Te vai nei te mau melo no te utuafare e te mau hoa o te hinaaro i ta outou tautururaa. Teie ia te taime no te faaafaro i to outou iho hutiraa mata'i varua ia ineine outou no te tauturu i te mau taata e imi ra i te parau mau.²¹

E tae mai te hoê iteraa papû no ni'a i te peropheta Iosepha Semita ia tatou tata'itahi na roto i te mau rave'a taa ê atoa. E tae mai te reira a tururi ai outou no te pure, ma te ani i te Atua ia haapapû mai e e peropheta mau oia. E tae mai te reira a tai'o ai outou i te aamu o te peropheta no ni'a i te Orama Matamua. E nehenehe te hoê iteraa papû e tae mai i roto i to outou aau a tai'o faahou ai outou i te Buka a Moromona. E tae mai te reira a faa'ite ai outou i to outou iho iteraa papû no ni'a i te Peropheta aore râ a ti'a ai outou i roto i te hiero e a ite ai outou e ua faaho'ihia mai i ni'a i te fenua nei te mana taatiraa mo'a na roto ia

Iosepha Semita.²² Ma te faaroo e te hinaaro mau e haapuaihia ia to outou iteraa papû no ni'a i te peropheta Iosepha Semita. E faarari tamau mai paha te mau popo pape e rave rahi tei na te hiti mai, i tera e tera taime, eiaha râ, eiaha roa'tu te reira ia tinai i ta outou auahi ama o te faaroo.

Na te feia apî e faaroo mai nei i teie mahana, e aore râ o te tai'o mai i te mau mahana i muri nei, te horo'a atu nei au i te hoê tauraa papû maitai : Ia noaa ia outou te hoê iteraa papû no outou iho no ni'a i te peropheta Iosepha Semita. Ia tauturu to outou reo i te faatupu i te mau parau tohu a Moroni ia parau i te parau maitai no ni'a i te Peropheta. Teie na mana'o e piti : A tahi a imi i te mau irava i roto i te Buka a Moromona ta outou i mana'o e i ite e e parau mau roa. E a faa'ite atu te reira i muri iho i to te utuafare e i te mau hoa i roto i te pureraa pō utuafare, haapiiraa evanelia, e ta outou mau piha haapiiraa a te Feia Apî Tamaroa e Feia Apî Tamahine, ma te faa'ite e ua riro Iosepha ei mauhaa i roto i te rima o te Atua. I muri iho, a tai'o i te iteraa papû o te peropheta Iosepha Semita i roto i te Poe Tao'a Rahi aore râ i roto i teie buka iti, e 158 reo i teie nei. E nehenehe ta outou e ite i te reira i ni'a i te itenati i ni'a ia LDS.org aore râ i te mau misionare ra. Teie to Iosepha iho iteraa papû no te mea tei tupu mai. A tai'o pinepine i te reira. A feruri ia haruharu i te iteraa papû o Iosepha Semita na roto i to outou iho reo, a

Te iteraa papû o te peropheta Iosepha Semita, na roto e 158 reo i teie nei.

faaroo tamau i te reira, e a faa'ite atu te reira i te mau hoa. Na te faarooaraa i te iteraa papû o te Peropheta na roto i to outou iho reo e tauturu i te faahaere mai i te iteraa ta outou e tutava ra.

Te vai nei i mua nei te mau mahana faahiahia e te maere. Ua parau te peresideni Thomas S. Monson : « E tamau noa teie ohipa rahi... i te haere i mua, ma te tau i ma te haamaitai i te mau oraraa... Aore roa e puai i te ao taatoa nei e nehenehe e tape'a i te ohipa a te Atua. E haere noa teie ohipa i mua, noa'tu te mau mea e tupu mai ».²³

Te horo'a'tu nei au ia outou to'u iteraa papû e o Iesu te Mesia, to tatou Faaora e Taraehara. Ua ma'iti Oia i te hoê taata mo'a, te hoê taata parau-ti'a, no te arata'i i te Faaho'i-faahou-raa mai i te iraa o Ta'na evanelia. Ua ma'iti Oia ia Iosepha Semita.

Te faa'ite nei au e e taata parau-ti'a e te viivii ore o Iosepha Semita, e pîpî oia na te Fatu o Iesu Mesia. Ua fâ mai te Atua te Metua e Ta'na Tamaiti, o Iesu Mesia ia'na. Ua iriti oia i te Buka a Moromona na roto i te horo'a e te mana o te Atua.

I roto i ta tatou sotaiete i ô mai i te paruru o te pohe, e taa maitai mai tatou i te piiraa mo'a e te misioni hana-hana a te peropheta Iosepha Semita. Eita e maoro roa, e ite faahou ia outou e o vau nei e e rave rahi atu â « milioni taata i te 'Taea'e Iosepha' ».²⁴ I te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. Iosepha Semita—Aamu 1:33.
2. Hi'o Iosepha Semita—Aamu 1:29–46.
3. Iosepha Semita—Aamu 1:23.
4. Hi'o Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 135:1.
5. Hi'o Te Ohipa 26:24.
6. Hi'o Mataio 11:19 ; Ioane 10:20.
7. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 122:1–2.
8. Ua parau te peresideni Dieter F. Uchtdorf : « A feâa na mua roa i ta outou mau feâaraa hou a feâa ai outou i to outou faaroo. Eiaha roa'tu tatou e faati'a i te feâa ia tape'a ia tatou e ia faatea e atu ia tatou i te here, te hau e te mau horo'a no te ra'i e noaa na roto i te faaroo i te Fatu ia Iesu Mesia » (« Come, Join with Us », *Liahona*, Novema 2013, 23). Ua parau o Elder Jeffrey R. Holland : « E ohipa teie na te Atua o te tupu noa nei, e itehia te mau faa'iteraa e te mau haamaitairaa no teie ohipa na te mau vahi atoa, no reira eiaha e haape'ape'a rahi mai te mea e e tupu mai te fifi i tera

taime e tera taime, o te tia ia hi'opo'ahia, ia taahia, e ia faaafarohia. E tupu mai ihoa te reira. *I roto i teie Ekalesia, e mea faufaa a'e te mau mea ta tatou i ite i te mau mea tei ore i itehia e tatou »* (« E te Fatu, Te ti'aturi nei au », *Liahona*, Me 2013, 94).

9. Iakobo 1:5 ; hi'o atoa Iosepha Semita—Aamu 1:11–13.
10. Ua haamana'o Daniel Tyler : « Ua [hahaere] maua te Taea'e Isaac Behunin i te Peropheta i to'na ra fare. Ua riro To'na mau hamani-ino-raa-hia ei tau'araa parau. Ua faahiti pinepine oia i te mau parau hape, papu ore e te ti'a ore tei faahithia e te mau taata taiva... Ua parau atoa oia no ni'a i te rahiraa o te feia faatere tei haru ia'na i te taime a tape'a hia ai oia, e nahea to ratou tauraa i te taime a matau maita'i ai ratou ia'na...

« Ua parau te Taea'e Behunin : 'Mai te mea e faaru'e vau i teie Ekalesia, eita ia vau e rave mai ta taua mau taata ra i rave : E haere ia vau i te hoê vahi atea roa e aita roa'tu hoê a'e parau i faaroo hia'e no ni'a i te haapa'oraa Momoni, e parahi au i reira, e aore roa e taata e ite e ua ite au i te tahi mea no ni'a i taua haapa'oraa ra.

« Ua pahono oi'oi noa ihora [Iosepha] : 'E te taea'e Behunin, aita oe i ite e aha ra ta oe e rave. E mea papû roa ua mana'o teie nei mau taata mai ta oe i mana'o. Hou oe i tomo mai ai i roto i teie nei Ekalesia ua ti'a oe i ropu i te ino e te maitai... I to oe amuiraa mai i teie nei Ekalesia ua ma'iti oe i te tavini i te Atua. I to oe na reira raa ua faaru'e ia oe i te vahi ropu, e eita roa e nehenehe ia oe ia hoi atu i reira. Ia faaru'e noa'tu oe i te Fatu ta oe i ma'iti i te tavini, e mea na roto ia i te raveraa a te diabolo, e e pee ia oe i ta'na faaueraa e e riro mai oe e tavini no'na » (i roto *Te Mau Haapiiraa a te Mau Peresideni o te Ekalesia : Iosepha Semita* [2007], 369).

11. Neal A. Maxwell, « All Hell Is Moved » (Brigham Young University devotional, 8 no novema 1977), 3 ; speeches.byu.edu.
12. Mataio 5:44.
13. *Te Mau Haapiiraa a te Mau Peresideni o te Ekalesia : John Taylor* (2001), 93 ; hi'o atoa Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 135:3.
14. Hi'o Richard N. Ostling, « Challenging Mormonism's Roots », *Time*, 20 no me 1985, 44.
15. Hi'o Ostling, « Challenging Mormonism's Roots », 44 ; hi'o atoa Gordon B. Hinckley, « Lord, Increase Our Faith », *Ensign*, Novema 1987, 52 ; Neil L. Andersen, « Tamataraa o to tatou faaroo », *Liahona*, Novema 2012, 41.
16. Hi'o Richard E. Turley Jr., *Victims : The LDS Church and the Mark Hofmann Case* (1992).
17. Russell M. Nelson, « Truth—and More », *Ensign*, Tenuare 1986, 71.
18. « E Parau Faa'ite o na Ite Tootoru », Buka a Moromona.
19. Hi'o Iosepha Semita—Aamu 1:71, nota ; hi'o atoa Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 76:23.
20. Mataio 7:18, 20.
21. No ni'a i te feia e feâa ra, ua parau te peresideni Henry B. Eyring : « No to outou here ia ratou e faaoti paha outou i te tamata ia horo'a ia ratou te mea ta ratou e ani ra. E faahemahia paha outou ia apee ia

ratou i roto i to ratou mau feâaraa, ma te ti'aturi e ite outou i te haapapuraa aore râ e mana'o outou ia ti'avaru e atu i to ratou mau feâaraa. E hinaaro pinepine te feia e feâa ra e paraparau no ni'a i te mau mea ta ratou e mana'o ra e e parau mau aore râ e mau marôraa tei faatupu i to ratou mau feâaraa, e no ni'a atoa i te mauuii ta teie mau feâaraa e faatupu mai...

« E nehenehe ta outou e o vau nei e rave maitai atu â mai te mea eita tatou e faataere i ni'a i te mea ta tatou mau pihia e faariro ra ei tumu no to ratou mau feâaraa.... Aita to ratou fifi e vai ra i roto i te mea ta ratou e ite i roto i to ratou mau mana'o ; e vai râ te mea i roto i te mea o ta ratou e ore â e nehenehe ia ite... E mea maitai mai te mea e faahaere tatou te aparauraa i ni'a i te mau mea no te aau, taua mau tauraa ra no te aau o te tatarai i te mata varua » (« 'And Thus We See' : Helping a Student in a Moment of Doubt » [a'oraa no te mau taata haapii a te Faanahoraa Haapiiraa a te Ekalesia, 5 no febuare 1993], 3, 4 ; si.lds.org).

22. Ua parau te peresideni Gordon B. Hinckley : « E rave rahi mau matahiti i ma'iri a'enei i te ahuru ma pitiraa o to'u matahiti ua faatoro'ahia vau e diakono, e no te taime matamua ua afa'i to'u metua tane ia'u, o oia te peresideni no ta matou tîti, i te pureraa autahu'araa no te tîti. Te himene matamua o te « Auê te Taata i Parau ia Iehova »] Ua himene ratou no ni'a i te Peropheta Iosepha Semita e a na reira ai ratou, ua tae mai ra i roto i to'u nei aau te hoê here rahi e te ti'aturiraa i te Peropheta no teie nei tau tuuraa evanelia... Ua ite au i taua taime ra, na roto i te mana o te Varua Maitai, e u riro mau o Iosepha Semita ei peropheta na te Atua (« Praise to the Man », *Tambuli*, Tenuare 1984, 1, 2).
23. Thomas S. Monson, « A haaputupu faahou ai Tatou », *Liahona*, Me 2012, 4.
24. « Praise to the Man », *Hymns*, no. 27.